

Sygn. akt III U 1768/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 września 2019 r.

Sąd Okręgowy w Tarnobrzegu III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący – SSO Anna Moskal

Protokolant: st. sekr. sądowy Stefania Wrzyszczyk

przy udziale

po rozpoznaniu w dniu 11 września 2019 r. w Tarnobrzegu

na rozprawie

sprawy **E. R.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w R.**

o prawo do emerytury pomostowej

na skutek **E. R.**

od **Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w R.**

z dnia 24 kwietnia 2019 r. nr (...)

o d d a l a o d w o ł a n i e . -

Sygn. akt III U 1768/19

UZASADNIENIE

W dniu 17.01.2019r. E. R. złożył do ZUS O/R. wniosek o emeryturę pomostową.

Decyzją z dnia 24.04.2019r. znak: (...) organ rentowy, powołując się na przepisy ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2018r., poz. 1270 ze zm.) oraz ustawy z dnia 19.12.2008r. o emeryturach pomostowych (Dz. U. z 2018r., poz. 1924) odmówił E. R. prawa do wnioskowanego świadczenia.

W uzasadnieniu wskazał, że zgodnie z art. 4 ustawy o emeryturach pomostowych prawo do emerytury przysługuje pracownikowi, który spełnia łącznie następujące warunki:

1. urodził się po dniu 31 grudnia 1948r.,
2. ma okres pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze wynoszący co najmniej 15 lat,
3. osiągnął wiek wynoszący dla mężczyzn co najmniej 60 lat,
4. ma okres składkowy i nieskładkowy, wynoszący dla mężczyzn co najmniej 25 lat,

5. przed dniem 1.01.1999r. wykonywał prace w warunkach szczególnych lub prace w szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 niniejszej ustawy lub art. 32 i art. 33 ustawy emerytalnej,
6. po dniu 31 grudnia 2008r. wykonywał pracę w szczególnych warunkach lub pracę o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 niniejszej ustawy,
7. nastąpiło z nim rozwiązanie stosunku pracy.

Organ rentowy wyjaśnił, że odmówił przyznania emerytury, ponieważ:

- po dniu 31.12.2008r. wnioskodawca nie wykonywał prac w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 niniejszej ustawy.

Ponadto organ rentowy wskazał, że zgodnie z art. 4 w związku z art. 49 ustawy emerytura pomostowa przysługuje pracownikowi, który spełnia łącznie następujące warunki:

1. urodził się po dniu 31 grudnia 1948r.,
2. na dzień 1.01.1999r. udowodnił okresy pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze wynoszący co najmniej 15 lat w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 niniejszej ustawy,
3. osiągnął wiek wynoszący dla mężczyzn co najmniej 60 lat,
4. ma okres składkowy i nieskładkowy, wynoszący dla mężczyzn co najmniej 25 lat,
5. przed dniem 1.01.1999r. wykonywał prace w warunkach szczególnych lub prace w szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 niniejszej ustawy lub art. 32 i art. 33 ustawy emerytalnej,
6. nastąpiło z nim rozwiązanie stosunku pracy.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych wyjaśnił, że odmówił przyznania świadczenia, ponieważ:

- na dzień 1.01.2009r. wnioskodawca nie udowodnił okresu pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych, wynoszącego co najmniej 15 lat (tj. z powołaniem na nowe wykazy prac wymienione odpowiednio w załączniku nr 1 lub nr 2 ustawy o emeryturach pomostowych).

Organ rentowy przyjął za udowodniony ogólny staż pracy w wymiarze 29 lat, 4 miesięcy i 21 dni okresów składkowych i nieskładkowych, w tym 16 lat 3 miesiące i 9 dni stażu pracy w warunkach szczególnych, w rozumieniu art. 32 i art. 33 ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

Od powyższej decyzji odwołanie złożył E. R. wnosząc o jej zmianę i przyznanie prawa do emerytury pomostowej.

Decyzji zarzucił błąd w ustaleniach faktycznych polegający na uznaniu, że nie ma prawa do wcześniejszej emerytury w sytuacji, gdy biorąc pod uwagę jego staż pracy i charakter wykonywanej pracy, należało ustalić, że spełnia warunki do uzyskania emerytury pomostowej.

Uzasadnił, iż organ rentowy odmówił mu prawa do emerytury pomostowej mimo, iż ustalił w toku postępowania, że udowodnił ponad 29 lat stażu pracy i ponad 16 lat stażu pracy w warunkach szczególnych. Powołując się na art. 49 ustawy o emeryturach pomostowych podniósł, że przepis ten zmienia wymagania konieczne do uzyskania emerytury pomostowej dla osób, które nie spełniają warunków z art. 4 pkt, zwalniając je z konieczności świadczenia po 31 grudnia 2008r. pracy w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 tej ustawy. W zamian za to wprowadza warunek aby osoba ubiegająca się o to świadczenie spełniała w dniu wejścia w życie ustawy tj. 1 stycznia 2009r. warunek posiadania co najmniej 15 lat pracy w wyżej określonych warunkach – pracy z tzw.

nowego wykazu prac. W tym kontekście wnioskodawca podniósł, iż spełnia wszystkie warunki do uzyskania emerytury pomostowej, ponieważ ukończył 60 lat, ma ponad 25 lat sumarycznego stażu pracy, a w dniu wejścia w życie ustawy o emeryturach pomostowych tj. 1 stycznia 2009r. miał wypracowane ponad 15 lat w warunkach szczególnych.

W odpowiedzi na odwołanie z dnia 1.07.2019r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych wniósł o oddalenie odwołania argumentując jak w zaskarżonej decyzji.

Wskazał, iż wnioskodawca nie udowodnił, iż kiedykolwiek wykonywał prace w szczególnych warunkach w rozumieniu art.3 ust. 1 lub ust. 3 ustawy o emeryturach pomostowych. Podał, iż uwzględniony przez organ rentowy okres zatrudnienia w warunkach szczególnych przypada w całości przed 2008 rokiem i dotyczy prac wymienionych w załącznikach do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. (Dz. U. Nr 8 poz. 43 ze zm.). Owe prace to prace zbrojarskie i betoniarskie, przewidziane w Wykazie A Dział V poz. 4 oraz poz. 15 (prace przy produkcji betonu kruszywowego), jak również prace wymienione pod poz. 3 tj. prace maszynistów ciężkich maszyn budowlanych lub drogowych – maszyniści maszyn transportu pionowego.

Wymienione wyżej zatrudnienie w warunkach szczególnych nie jest jednak uznawane za pracę w warunkach szczególnych w rozumieniu przepisów ustawy o emeryturach pomostowych.

Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

ustalił i zważył, co następuje:

Wnioskodawca E. R. urodził się w dniu (...). Posiada uwzględniony przez organ rentowy ogólny staż pracy w wymiarze 29 lat, 4 miesiące i 21 dni okresów składkowych i nieskładkowych, w tym 16 lat 3 miesiące i 9 dni stażu pracy w warunkach szczególnych w rozumieniu art. 32 i art. 33 ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Nie pozostaje w stosunku pracy.

Powyższe okoliczności są niesporne.

W okresach od 20.09.1976r. do 23.10.1976r. był zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy w Przedsiębiorstwie (...) S. A. w charakterze zbrojarza – operatora prościarki. Następnie pracował w tym przedsiębiorstwie również w pełnym wymiarze czasu pracy jako magazynowy, maszynista suwnicy od 4.11.1982r. do 31.12.1999r.. Za powyższe okresy wystawiono mu trzy świadectwa wykonywania pracy w warunkach szczególnych wszystkie dnia 25.05.2017r.. W pierwszym wpisano, że w okresie od 20.09.1976r. do 23.10.1976r. stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace wg Wykazu A Dział V poz. 4 tj. prace zbrojarskie i betoniarskie na stanowisku zbrojarz – operator prościarki zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. (Dz. U. Nr 8 poz. 43 ze zm.).

W kolejnym świadectwie wykonywania pracy w szczególnych warunkach wpisano, że od 1.01.1985r. do 31.01.1997r. stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace przy produkcji betonu kruszywowego wg Wykazu A Dział V poz. 15 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. (Dz. U. Nr 8 poz. 43 ze zm.) na stanowisku betoniarz – maszynista suwnicy.

W ostatnim z przedłożonych przez niego świadectw wykonywania pracy w warunkach szczególnych wpisano, że od 1.07.1983r. do 31.12.1984r. i od 01.02.1997r. do 31.12.1999r. stale i w pełnym wymiarze wykonywał pracę maszynistów ciężkich maszyn budowlanych lub drogowych – maszyniści maszyn transportu pionowego wg Wykazu A Dział V poz. 3 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. (Dz. U. Nr 8 poz. 43 ze zm.) na stanowiskach: maszynisty suwnicy od 1.07.1983r. do 31.12.1984r. oraz maszynisty suwnicy, operatora urządzeń oddziału produkcji bloczków od 01.02.1997r. do 31.12.1999r..

Dodatkowo w piśmie z dnia 21.03.2019r. (...) S. A. wyjaśnił, że pracując na stanowisku zbrojarz – operator prościarki wnioskodawca obsługiwał maszynę do prostowania drutu. Natomiast stanowisko betoniarz - maszynista suwnicy było stanowiskiem łączonym, gdzie wykonywano oba rodzaje prac. Na stanowisku maszynista suwnicy – operator urządzeń

do produkcji bloczków wnioskodawca wykonywał pracę maszynisty suwnicy, która jest niezbędna do produkcji bloczków.

(dowód:

- akta emerytalne wnioskodawcy: informacja om okresach składkowych i nieskładkowych k. 7, świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach k. 10 – 12,

- akt dot. emerytury pomostowej: pismo (...) S.A. z 21.03.2019r. k. 14)

Istota sporu w niniejszej sprawie sprowadza się do ustalenia, czy wnioskodawca spełnia warunki do przyznania mu prawa do emerytury pomostowej uregulowanej w ustawie o emeryturach pomostowych z dnia 19 grudnia 2008r. (Dz.U.2018.1924 j.t.), zwanej dalej ustawą.

Zgodnie z art. 4 ustawy prawo do emerytury pomostowej, z uwzględnieniem art. 5-12, przysługuje pracownikowi, który spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) urodził się po dniu 31 grudnia 1948 r.;
- 2) ma okres pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze wynoszący co najmniej 15 lat;
- 3) osiągnął wiek wynoszący co najmniej 55 lat dla kobiet i co najmniej 60 lat dla mężczyzn;
- 4) ma okres składkowy i nieskładkowy, ustalony na zasadach określonych w art. 5-9 i art. 11 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiet i co najmniej 25 lat dla mężczyzn;
- 5) przed dniem 1 stycznia 1999 r. wykonywał prace w szczególnych warunkach lub prace w szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy lub art. 32 i art. 33 ustawy o emeryturach i rentach z FUS;
- 6) po dniu 31 grudnia 2008 r. wykonywał pracę w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3;
- 7) nastąpiło z nim rozwiązanie stosunku pracy.

Przepis art. 49 ustawy stanowi, że prawo do emerytury pomostowej przysługuje również osobie, która:

- 1) po dniu 31 grudnia 2008 r. nie wykonywała pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3;
- 2) spełnia warunki określone w art. 4 pkt 1-5 i 7 i art. 5-12;
- 3) w dniu wejścia w życie ustawy (czyli na dzień 1.01.2009 r.) miała wymagany w przepisach, o których mowa w pkt 2, okres pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3.

Podkreślić należy, iż warunkiem przyznania prawa do spornego świadczenia jest kumulatywne spełnienie wszystkich przesłanek niezbędnych do jego uzyskania.

Bezsporne jest, że wnioskodawca ukończył 60 lat w dniu (...) i udowodnił na dzień złożenia wniosku ponad 29 lat okresów składkowych i nieskładkowych, w tym ponad 16 lat stażu pracy w warunkach szczególnych w rozumieniu art. 32 ustawy emerytalnej oraz nie pozostaje w stosunku pracy oraz to, iż po dniu 31.12.2008r. nie wykonywał on pracy w warunkach szczególnych w rozumieniu przepisów ustawy o emeryturach pomostowych.

Istota sporu sprowadzała się do rozstrzygnięcia czy odwołujący spełnia przesłanki wynikające z art. 49 ustawy o emeryturach pomostowych, warunkujących przyznanie mu prawa do emerytury pomostowej tj. czy w dniu wejścia

w życie ustawy (czyli na dzień 1.01.2009 r.) miał wymagany w przepisach, o których mowa w pkt 2, okres pracy w warunkach szczególnych lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3, wymieniony w Załączniku Nr 1 lub Załączniku nr 2 do ustawy.

Jednym z warunków nabycia prawa do emerytury pomostowej jest posiadanie co najmniej 15 letniego okresu pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, przy czym ustawa wymaga, aby uprawniony wykonywał tę pracę w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy lub art. 32 i art. 33 ustawy o emeryturach i rentach z FUS oraz aby po dniu 31 grudnia 2008 r. wykonywał pracę w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy, chyba że przed wejściem w życie ustawy wykonywał przez 15 lat prace, które są wymienione w załącznikach do niej.

Wskazać należy, że ustawa o emeryturach pomostowych zawiera własny wykaz prac wykonywanych w szczególnych warunkach i prac o szczególnym charakterze, które są uwzględniane przy ubieganiu się o emeryturę pomostową i nie jest to ten sam wykaz, na który powołuje się art. 32 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych i które zostały wymienione w Załącznikach do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. z 1983r. Nr 8, poz. 43 ze zm.), zwane dalej Rozporządzeniem.

Załącznik Nr 1 do ustawy o emeryturach pomostowych zawiera wykaz 40 prac w szczególnych warunkach, zaś Załącznik Nr 2 zawiera wykaz 24 prac o szczególnym charakterze. Jest to zakres prac kilkukrotnie węższy niż wymienionych w Załącznikach do Rozporządzenia.

Ubiegając się o emeryturę pomostową wnioskodawca powoływał się i udokumentował wykonywanie przez ponad 16 lat prac w warunkach szczególnych w charakterze operatora prościarki – zbrojarza, betoniarza i maszynisty suwnicy.

Sąd nie neguje wykonywania przez wnioskodawcę tego rodzaju prac w okresach, na które wystawiono mu świadectwa pracy w warunkach szczególnych. Jednakże wykonywanie tego rodzaju prac nie jest jednak uznawane za pracę w warunkach szczególnych przez ustawę o emeryturach pomostowych.

Reasumując ani przed dniem 31.12.2008r. ani też po tej dacie E. R. nie wykonywał prac w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, w rozumieniu przepisów ustawy o emeryturach pomostowych co oznacza, że nie spełnia warunków do nabycia świadczenia w postaci emerytury pomostowej.

Mając na uwadze powyższe należało uznać, że zaskarżona decyzja odpowiada prawu i dlatego też Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 1 kpc. oddalił odwołanie wnioskodawcy.